

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3106228406
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3106228406.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej v spore žalobcov 1/ W. P., bytom W. A., D. XXXX/XX-X, 2/ H. P., bytom F. nad M., E. I XX/XXX, 3/ P. A., bytom K. XX, 4/ A. A., bytom K. XX, 5/ Z. A., bytom F. nad M., W. S. XXXX, 6/ Z. A., bytom K. XXX, Xa/ M. C., bytom K. 5, Xb/ R. A., bytom K. XXX, Xc/ V. A., bytom K. 190, 8/ Ignáca A., bytom K. XX, 9/ M. A., bytom K. XX, XX/ J.. V. A., bytom A., F. XXXX/X, XX/ Y. V., bytom K. XXX, XX/ Z. A., bytom F. nad M., W. hájom XXX/X-XX, XX/ M. A., bytom F. nad M., A. XXX/ X, XX/ V. M., bytom N., Za soľnou XX, XX/ Q. A., bytom K. XXX, XX/ J.. Q. A., bytom N., Q. W. XX/XX, XX/ Z. A., bytom A. XXX, XX/ Z. A., bytom A. XXX, XX/ Q. A., bytom K. XXX, XX/ Q. A., bytom K. XXX, XX/ Q. A., bytom K. 6, XX/ R. Bagína, bytom K. XXX, XX/ R. A., bytom A. XXX, XX/ C. A., bytom K. XXX, XX/ C. A., bytom B. XXX, XX/ V. A., bytom K. XX, XX/ V. A., bytom C., W. XX, XX/ V. W., bytom F. nad M., E. I XX/XX, XXa/ J.. Q. A., bytom W., P. XXXX/XX, XXb/ J.. M. A., bytom C., W. A. XXXX/XX, XX/ W. A., bytom F. nad M., W. hájom XXX/XX, XX/ W. A., bytom A. XXX, XX/ W. A., bytom A. XXX, XX/ B. A., bytom A., M. XXXX/XX, XX/ V. A., bytom W. Bystrica, T. XXXX/XX, XX/ C. A., bytom N. F., Q. X/X-XX, XX/ M. A., bytom K. XXX, XXa/ V. A., bytom B. XX, XXb/ J.. V. V., bytom K. XX, A., XXc/ Q. F., bytom W. XXXX/XX, F. nad M., XXd/ W. A., bytom B. XX, XX/ M. A., bytom F. nad M., E. II XX/ XX, XX/ M. A., bytom K. XX, XX/ P. A., bytom K. XXX, XX/ V. A., bytom K. XXX, XX/ P. A., bytom J., Q. XXX/X, XX/ Q. A., bytom K. 6, XX/ Y. A., bytom K. XX, XX/ V. N., bytom F. nad M., Centrum I XX/XX, XX/ P. V., bytom K. XX, XX/ Q. H., bytom F. nad M., W. hájom XXXX/XX, XX/ Z. L., bytom F. nad M., W. hájom XXXX/XXX, XX/ Q. Y., bytom K. XXX, XX/ M. A., bytom N. F., B. sv. E., XX/ P. A., nar. XXXX, bytom K. XXX, XX/ Q. A., bytom K. XXX, XX/ K. A., bytom K. XXX, XX/ V. A., bytom K. XXX, XX/ W. A., bytom K. XX, XX/ Z. W., bytom A. XXX, XX/ V. A., bytom K. XXX, XXa/ V. A., bytom K. XXX, XXb/ Q. A., bytom B. W. XXX, XXc/ Q. A., bytom K. XXX, XX/ Z. A., bytom N., H. XX, XX/ T. A., bytom N., Q. R. XX, XX/ M. A., bytom A. XXX, XXa/ F. A., bytom K. XXX, XX/ V. H., bytom W. XXX, XXa/ J.. Q. F., bytom F. nad M., Pod hájom XXX/XX, XXb/ Q. F., bytom F. nad M., W. hájom XXXX/XXX, XXc/ V. A., bytom F. nad M., W. hájom XXXX/XX, XX/ B. F., bytom K. XX, XX/ P. F., bytom K. XXX, XXa/ V. F., bytom K. XX, XXb/ Q. V., bytom Nemšová, ul. B. XX, XXc/ K. F., bytom K. XX, XXd/ V. H., bytom K. XX, XX/ Z. F., bytom K. XX, XX/ C. F., bytom J., V. XXX/XX, XX/ W. F., bytom F. nad M., B. XXX/XX, XX/ P. H., bytom C. 7, XX/ V. W., bytom K. 59, 74/ W. X., bytom K. 4, XX/ Q. X., bytom K. 4, XXa/ W. S., bytom A. XXX, XXb/ H. S., bytom A., XXc/ M. F., bytom W. A., V. XXX, XXd/ V. K., bytom A., XX/ P. S., bytom A. XXX, XX/ M. S., bytom C., W. XX, XX/ V. S., bytom C., A. XX, XX/ Q. S., bytom F. nad M., XX/ V. S., bytom B. XX, XX/ Q. S., bytom N. F., B. XXX/XX, XX/ V. S., bytom K. XXX, XX/ P. K., bytom A. XXX, XX/ Q. S., bytom K. XX, XX/ Q. E., bytom C., D. 5, XXa/ P. Bagínovej, bytom Q. XXX/X, J., XXb/ J.. N. Q., bytom W. hájom XXXX/XXX, F. nad M., XXc/ J.. M. A., bytom Q. XXX/X, J., XX/ J.. V. F., bytom F. nad M., E. I XX/XXX-XX, XX/ J.. Q. K., bytom K. XX, XX/ J.. Z. M., bytom W. A., M. XX/XX, XX/ J.. C. M., bytom N., B. XX, XX/ J.. H. F., bytom F. nad M., W. kaštieľom XXX/X, XXa/ R. Q., bytom F. nad M., H. XXX/XX, XXb/ V. W., bytom B. XX, XXc/ M. S., bytom A. XXX, XXd/ Q. Q., bytom W. XXX, XX/ M. K., bytom K. XXX, XX/ Z. K., bytom W. A., T. XXXX/XXX, XX/ V. K., bytom F. nad M., W. XXXX/XX, XX/ V. K., bytom N. F., B. kpt. N. XX/XX, bytom A. XXX, XX/ J.. Z. K., bytom F. nad M., W. hájom XXXX/XX, XXX/ Q. K., bytom K. XXX, XXX/ J.. Z. K., bytom F. nad M., W. hájom XXXX/XX, XXX/ F. K., bytom A. XXX, XXX/ Z. K., bytom K. XX, XXX/ Q. K., bytom A., XXXa/ Q. K., bytom K. XXX, XXXb/ M. K., bytom Kameničany XXX, XXXc/ Q. K., bytom K. XXX, XXXd/ V. W., bytom W. XXX, XXX/ V. K., bytom B. XX, XXX/ V. V., bytom K. XX, XXX/ B. V., bytom K. XXX, XXXa/ P. V., bytom K. XX, XXXb/ P. V., bytom K. XX, U./ Štefana V., bytom K. XX, XXX/ H. V., bytom K. XX, XXX/ Z. V., bytom C. XXX, XXX/ F. V., bytom

F. nad M., W. hájom XXXX/XXX, XXX/ V. M., bytom F. nad M., E. I XX/XX, XXX/ C. K., bytom N. F., Q. X/X, XXXa/ Q. Minarechovej, bytom K. XXX, XXXb/ V. A., bytom K. XXX, XXXc/ M. V., bytom W. XX/XX, XXXd/ R. V., bytom K., XXX/ V. V., bytom A. XXX, XXX/ V. H. M., bytom C. C., B. XX, XXX/ V. V., bytom F. nad M., W. S. XXX/XX, XXX/ W. Y., bytom F. nad M., E. J. XXXX/XX-XX, XXX/ Q. Y., bytom K. XXX, XXX/ C. Y., bytom F. nad M., A. K. XXX/XX, XXX/ Q. Y., bytom F. nad M., W. hájom XXXX/XX, XXXa/ Q. K., bytom A. XX, U./ Stanislava Y., bytom A. XXX, XXXc/ K. S., bytom N. B. XXXX/XX, W., XXXd/ P. Y., bytom W. hájom XXXX/XX, F. nad M., XXXe/ Z. V., bytom E. II. XX/XX, F. nad M., XXXf/ C. Y., bytom W. S. XXXX/XX, F. nad M., 124/ Z. Y., bytom F. nad M., W. hájom XXX/X, XXX/ P. S., bytom K. XXX, XXX/ V. Y., bytom J., D. XXX, XXX/ M. Y., bytom F. nad M., A. XX/XX-XX, XXX/ Q. W., bytom K. XXX, XXXa/ Q. W., bytom K. XXX, XXXb/ W. Pagáčovej, bytom K. XXX, XXXc/ P. H., bytom C. 7, XXX/ W. W., bytom K. XXX, XXX/ P. F., bytom R. XXX, XXX/ Y. A., bytom K. XX, XXX/ V. W., bytom A. XXX, XXX/ Q. W., bytom B. XX, XXX/ Q. W., bytom A. XXX, XXX/ Z. W., bytom K. XX, XXX/ V. W., bytom S. B. XXX, XXX/ W. W., bytom K. 9, XXX/ W. W., bytom R. XXX, XXX/ M. W., bytom K. XXX, XXX/ P. W., bytom K. XX, XXX/ V. W., bytom K. XXX, XXX/ P. W., bytom A. 159, XXX/ T. W., bytom K. XXX, XXX/ Y. W., bytom C., W. poľom XX, XXX/ C. T., bytom F. nad M., E. I XX/XX, XXX/ P. B., bytom C., A. XX, XXXa/ V. J., bytom A. XXX, XXXb/ B. B., bytom F. nad M., W. S. XXXX/XX, XXXc/ Q. B., bytom K. XXX, XXXd/ V. B., bytom F. XX, XXX/ S. B., bytom W. XXX, XXXa/ Z. M., bytom K. XX, XXXb/ V. M., bytom A. XX, XXXc/ Q. M., bytom K. B. X B R., M., XXXd/ K. F., bytom J., K. N. XXX/XX, XXXe/ V. M., bytom B. XXX, B., XXX/ M. M., bytom K. XX, XXX/ P. M., bytom K. XX, XXX/ V. M., bytom K. XX, XXX/ P. M., bytom F. nad M., E. I XXXX/XX, XXX/ P. M., K. XXX, XXX/ Q. M., bytom K. XXX, XXX/ Q. M., bytom F. nad M., E. I XX/XX, XXX/ M. M., bytom K. XX, XXX/ M. M., bytom K. XX, XXX/ M. M., bytom K. XXX, XXX/ M. M., bytom C., K. XX, XXXa/ Q. M., bytom K. XXX, XXXb/ V. M., bytom A. XXXX/XX, F. nad M., 16Xc/ V. V., bytom K. XX, XXXd/ F. M., bytom K. XXX, XXXe/ Q. M., bytom K. XXX, XXX/ S. B., bytom W. XXX, XXX/ Q. M., bytom K. XXX, XXXa/ V. M., bytom W. XXX, XXXb/ F. M., bytom W. XX, XXXc/ Q. M., bytom W. XXX, XXXd/ P. M., bytom W. XXX, XXX/ P. M., bytom N. F., C. XXX/XXX, XXX/ Y. G., bytom F. nad M., E. II XX/XX-XX, XXX/ W. D., bytom N. F., XXX/ P. A., bytom A., V. XX, XXX/ M. V., bytom A., M. 4, U./ Aleny Q., bytom W., N. XXXX, XXX/ M. M., bytom A., M. XX, všetci zastúpení P. kanceláriou Q.. F. F., advokát spol. s r.o., so sídlom W. A., Ul. kpt. N. XXX proti žalovaným 1/ W. družstvo A., so sídlom v A., J.: XXXXXX, 2/ J. F. V., W., bytom S. XXX, právne zastúpených P. kanceláriou B. - M., s.r.o., so sídlom v A., M. XX, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalovaných X/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 31. októbra 2018, č.k. 21C/179/2006-854 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobcom priznáva voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (tretím v poradí) vo výroku I. určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a H. V., narodeným XX.XX.XXXX, zomrelom XX.X.XXXX, naposledy bytom S. XXX, ako kupujúcim, dňa 15.12.2003, ktorej vklad bol povolený Správou katastra J. pod číslom V XXXX/XX, je neplatná. Vo výroku II. žalobcom 1/ - 172/ voči žalovaným 1/ - 2/ priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 80 písm. c) O.s.p., § 3 ods. 1, § 39 Obč. zákonníka, § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1,2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 písm. a) zák. č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom účinného od 01.01.2004. Vychádzal zo zistenia, že žalobcovia si uplatnili reštitučný nárok na navrátenie vlastníctva v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. na Obvodnom pozemkovom úrade v Považskej Bystrici 9. 12. 2004 pod č. A a A tvrdiac, že na základe zákona č. 81/1949 Zb. prešlo vlastníctvo k spoločným nehnuteľnostiam bývalých urbárikov, Urbárskej obce K., na pôvodne JRD K., predchodcu žalovaného 1/, dňom jeho vzniku dňa 30. 9. 1957, čo vyplýva z Výmeru ONV J. č. W. XXXX/XX, pričom tento reštitučný nárok nebol uplatnený v minulosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. Konanie pred príslušným správny orgánom doposiaľ nebolo skončené, jeho skončeniu bráni prebiehajúce súdne konanie v

danej veci. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporné. Je možné za týchto okolností ustáliť, že žalobcov možno považovať za oprávnené osoby a žalovaný 1/ by bol povinnou osobou, pokiaľ by nepreviedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na fyzickú osobu, a tiež to, že žalobcovia uplatnili dôvod na navrátenie vlastníctva u príslušného správneho orgánu v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z.. V tomto smere v danej veci žalovaní nevzniesli žiadne konkrétne námietky. Ak došlo k právnomu úkonu, v dôsledku ktorého žalovaný 1/ prestal byť povinnou osobou, má otázku platnosti tohto úkonu riešiť súd, nie príslušný správny orgán v konaní o uplatnenom reštitučnom nároku, zároveň nie je možné v konaní pred súdom riešiť otázku priamo vlastníckeho práva, pretože, pokiaľ správny orgán ustáli splnenie všetkých podmienok, sám rozhodne o navrátení vlastníckeho práva. Pokiaľ sa vlastníctvo k pozemku podľa režimu uvedeného v § 3 zákona č. 503/2003 Z. z. nenavrátí, nemôže nastúpiť ani prípad tzv. náhradného riešenia, t.j. poskytnutie iných pozemkov, alebo finančnej náhrady. Reštitučný nárok, t.j. legitímne očakávanie priznania vlastníckeho práva, už možno považovať za majetok v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj Európskeho súdu na ochranu ľudských práv a základných slobôd a odmietnutím poskytnutia súdnej ochrany v dôsledku neexistencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení by došlo na strane žalobcov k odopretiu spravodlivosti. Súd prvej inštancie konštatoval, že na tamomšom súde prebieha konanie pod sp. zn. 12C/215/2012, predmetom ktorého je žaloba (podaná len z časti totožnými žalobcami) na určenie, že žalovaný 1/ (PD A.) je vlastníkom nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXX, k. ú. K. (rovnaké nehnuteľnosti boli predmetom spornej kúpnej zmluvy a predstavujú aj uplatnený reštitučný nárok). Toto konanie bolo uznesením zo dňa 23. 7. 2014 prerušené do skončenia konania v danej veci. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia v danom právnom vzťahu môžu navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov, vyriešenie otázky neplatnosti spornej kúpnej zmluvy je dostatočným podkladom pre uplatnenie reštitučného nároku, aj keď neznamená úplné vyriešenie spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, pretože navrátenie vlastníckeho práva bude predmetom správneho konania. Požadované určenie má navyše povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo vo vzťahu k prebiehajúcej konaniu o určenie vlastníckeho práva. Z týchto dôvodov preto súd prvej inštancie považoval naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení za preukázaný. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný 1/ uzavrel s právnym predchodcom žalovaného 2/, H. V. ako kupujúcim spornú kúpnu zmluvu dňa 15.12.2003, predmetom ktorej boli poľnohospodárske a lesné pozemky nachádzajúce sa v k. ú. K., zapísané na liste vlastníctva č. XXX. Vklad tejto kúpnej zmluvy bol povolený v konaní V 2928/2003. Žalovaný 1/ v liste zo dňa 13. 10. 2003, adresovaného Urbárskemu, lesnému a pasienkovému spoločenstvu K. oznámil, že žiadosť spoločenstva o vydanie pozemkov v k. ú. K. nemá právne opodstatnenie, a preto je nedôvodná a bezpredmetná. K otázke obnovenia reštitučných nárokov ďalej uviedol, že takýto zákon zatiaľ schválený nebol. Žalovaný 1/ poukazyval na to, že tak, ako hospodári so svojimi produktmi, môže v prípade potreby hospodáriť aj s pôdou, ktorá mu patrí, najmä ak potrebuje získať pre svoju činnosť finančné prostriedky. Navyše, pozemky boli odpredané subjektu, ktorý rovnako realizuje poľnohospodársku činnosť. Pôvodný žalovaný 2/ H. V. upresnil, že mal záujem získať do svojho vlastníctva sporné pozemky, nakoľko by tak vyriešil problém so získavaním krmiva pre zvieratá, ktoré chová, na obdobie mimo sezóny. Sporné pozemky vlastnil ako fyzická osoba, prenajímal ich vlastnej obchodnej spoločnosti, ktorá sa zaoberá poľnohospodárskou činnosťou, ale keďže na obhospodárenie predmetných pozemkov nemal kapacity, tieto služby si platil u žalovaného 1/, príp. ďalšieho poľnohospodárskeho družstva. Svedok Ing. M. F., predseda urbáru a lesného združenie B., uviedol, že aj ich urbárskemu spoločenstvu sa stalo, že pozemky patriace spoločenstvu prešli podľa zákona č. 81/1949 Zb. do vlastníctva PD A.. Zákon č. 503/2003 Z. z. dal ich spoločenstvu možnosť domáhať sa vydania svojich pozemkov, túto snahu PD A. znemožnilo tak, že v decembri 2003 pozemky previedlo kúpnu zmluvou na H. V., prevod sa stihol zrealizovať za šesť kalendárnych dní, teda v období medzi platnosťou a účinnosťou zákona. Z toho dôvodu boli rovnako ako žalobcovia v tomto konaní nútení domáhať sa v súdnom konaní neplatnosti uvedeného prevodu, teda toho, aby sa pozemky vrátili do vlastníctva PD A., čím by vznikla možnosť spoločenstvu na pozemkovom úrade domáhať sa vydania pozemkov. Svedok bol toho názoru, že zo strany PD A., žalovaného 1/ v tomto konaní, išlo čisto o špekulatívne dôvody, išlo o to, aby družstvo nestratilo vlastníctvo k pozemkom, nakoľko uplatnený reštitučný nárok nemohol byť úspešný proti fyzickej osobe. Popritom vôbec nebola prednostná poľnohospodárska výroba, ale ťažba štrku. Súd prvej inštancie poukázal na zmysel zákona č. 503/2003 Z.z. na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 503/2003 Z.z.), ktorý slúži najmä umožniť fyzickým osobám obnovenie stavu vlastníckych práv k pozemkom odňatým v období rokov od 1948-1989. Je všeobecne známou skutočnosťou, že zákon č. 503/2003 Z. z. bol zverejnený v Zbierke zákonov dňa 2.12.2003 a po uplynutí legisvakačnej lehoty

účinný dňom 1. 1. 2004. V tomto prípade nebolo spornou skutočnosťou, že žalobcovia sa domáhali vrátenia vlastníctva k svojmu majetku už v minulosti, z listu žalovaného 1/ zo dňa 13. 10. 2003 vyplýva, že sa žalobcovia domáhajú svojich vlastníckych nárokov. Je jednoznačné, že žalovaný 1/ vedel o tom, že zákon č. 503/2003 Z. z. bol uverejnený v Zbierke zákonov, pričom medzi jeho platnosťou a účinnosťou bola určitá doba. Na základe toho súd prvej inštancie dospel k záveru, že ak v čase od platnosti do účinnosti zákona č. 503/2003 Z. z. žalovaný 1/ scudzil predmetné nehnuteľnosti H. V. ako fyzickej osobe, ktorej sa reštitučné nároky v zmysle tohto zákona netýkajú, urobil tak úmyselne a s cieľom zabrániť tomu, aby stratil vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam v súvislosti s možným uplatnením reštitučného nároku zo strany žalobcov. Tomuto záveru nasvedčujú zistené skutočnosti. Súd neprijal argumentáciu žalovaného 1/ ohľadne nutnosti hospodáriť s vlastným majetkom, prípadne získať finančné prostriedky na inú činnosť, nakoľko kúpna zmluva zo dňa 15. 12. 2003 uzavretá medzi žalovanými 1/ a H. V. po finančnej stránke vôbec nebola pre žalovaného 1/ výhodná, dohodnutá cena bola nižšia ako určená znaleckým posudkom, splatnosť bola dohodnutá na štyri roky, zmluvné strany dohodli zriadenie predkupného práva s vecným právom spočívajúcim v záväzku kupujúceho, prednostne odpredať nehnuteľnosti predávajúcemu, žalovanému 1/, za 1.000.000,-Sk (33.193,92 €), pričom záväzok z tohto predkupného práva prejde aj na právnych nástupcov kupujúceho. H. V., ktorý podľa jeho tvrdení nehnuteľnosti kúpil ako osoba zaoberajúca sa poľnohospodárskou činnosťou, tieto pozemky neobhospodaroval sám vo vlastnej réžii, ale s pomocou kapacít a zariadení žalovaného 1/, prípadne ďalších subjektov. Za týchto okolností preto súd prvej inštancie považoval kúpnu zmluvu zo dňa 15.12.2003 za absolútne neplatnú, pre jej rozpor s dobrými mravmi, vyššie popísané okolnosti prevodu nehnuteľností, teda doba uzavretia predmetnej zmluvy a jej obsah, nenasvedčujú inej motivácii žalovaného 1/ k spornému prevodu. Konanie žalovaného 1/ motivované snahou znevýhodniť žalobcov preto nemôže podľa názoru súdu požívať súdnu ochranu. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že vyhovel žalobe z dôvodov, ktoré sú vyššie uvedené a nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími argumentmi, ktoré na podporu svojich tvrdení predniesli počas konania strany. To sa týka, pokiaľ ide o stranu žalobcov, poukazu na historický vývoj vlastníctva k pozemkom bývalých urbarialistov, teda na to, že žalovaný 1/ sa nemohol stať vlastníkom sporných pozemkov a ako nevlastník tieto pozemky nemohol ďalej prevádzať platnými právnymi úkonmi, k čomu je potrebné dodať, že z pohľadu žalobcov táto argumentácia vzhľadom na nimi vedené konania nie je celkom logická. Rovnako, pokiaľ ide o argumentáciu žalovanej strany o nemožnosti obnoviť v prípade pozitívneho rozhodnutia pôvodný zápis v evidencii nehnuteľností. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní 1/ a 2/, navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu žalobcov zamietnuť. Dôvodili, že súd prvej inštancie zásadným spôsobom opomenul riešenie otázky existencie naliehavého právneho záujmu na strane žalobcov, pričom vyriešenie tejto otázky tvorí zásadný predpoklad vynesenia rozsudku, ktorým dôjde k úprave určitých právnych vzťahov na základe tzv. určovacej žaloby. Podľa ich názoru súd nielenže túto otázku dostatočne nevyriešil, ba dokonca mali za to, že skúmaním naliehavého právneho záujmu na strane žalobcov sa ani nezaoberal. Samotný rozsudok neobsahuje jasné vymedzenie a opísanie spôsobu a samotných zistení súdu na základe vykonaného dokazovania ohľadom skúmania existencie naliehavého právneho záujmu na strane žalobcov. Súd naopak v odôvodnení rozsudku uvádza protichodné, neurčité a až rozpačité vyjadrenia, ktorými na jednu stranu odkazuje na ostatné prebiehajúce konania na tom istom súde, kde sa žalobcovia podanou žalobou domáhajú určenia vlastníckeho práva k tým istým nehnuteľnostiam, ktoré tvorili predmet kúpnej zmluvy medzi žalovanými 1/ a 2/. Žalovaní 1/, 2/ citovali rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.09.2018 sp. zn. 4Cdo/56/2009, uznesenie zo dňa 26.05.2010 sp. zn. 2Cdo/28/2009, rozsudok zo dňa 06.12.2012 sp. zn. 5Cdo/31/2011, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 06.11.2007 sp. zn. 17Co/161/2007. Z citovanej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Krajských súdov Slovenskej republiky je z ich pohľadu zrejmé, že dôkazné bremeno pri preukázaní existencie naliehavého právneho záujmu prináleží priamo a výlučne na žalobcov. Bez preukázania existencie jasnej a nevyvrátiteľnej existencie právneho záujmu na určení určitého práva je nutné, aby sa takto podaná žaloba považovala za právne nedôvodnú. Zdôraznili, že žalobcovia nemajú a ani počas celého konania nepreukázali na svojej strane existenciu akéhokoľvek naliehavého právneho záujmu. Z ich pohľadu je nespochybniteľné, že touto otázkou sa mal súd v konaní patrične zaoberať a pri vynesení rozsudku zohľadniť. Žalobcovia taktiež ani nijakým spôsobom nepreukázali, akým spôsobom by sa v prípade ich úspechu v tomto spore zlepšilo ich právne postavenie oproti nim, resp. aká právna ochrana by mala byť vôbec zo strany súdu žalobcom poskytnutá. Ďalej poukázali na príslušné ustanovenia zák. č. 162/1995 Z.z. katastrálneho zákona a na list Správy katastra

J. pod názvom „Vrátenie listiny“ zo dňa 04.09.2012, ktorý z ich pohľadu jasne zakladá nemožnosť zlepšenia právneho postavenia žalobcov proti žalovaným a tým pádom aj neexistenciu naliehavého právneho záujmu žalobcov. Predmetný list správy katastra bol adresovaný Okresnému súdu Trenčín a týkal sa tejto právnej veci, kde Správa katastra J. odmietla vykonať zápis vlastníckeho práva k dotýčným nehnuteľnostiam záznamom s pripojením zákonného odôvodnenia, pretože takýto postup nie je možný. Správa katastra vo svojom liste uviedla, že nie je možné takýto záznam vykonať, keďže v katastrálnom operáte na listoch vlastníctva č. XXX a XXX nebola vyznačená poznámka o prebiehajúcom súdnom konaní, pričom akýkoľvek rozsudok o neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanými by preto nebol záväzný pre osoby, ktoré nadobudli vlastnícke právo dobromyseľne. Takže aj v prípade, ak by došlo k určeniu zo strany súdu, že dané kúpne zmluvy sú neplatné, nebolo by možné zo strany Okresného úradu J., katastrálny odbor príslušné vlastnícke právo k pozemkom záznamom zapísať, čím by fakticky nedošlo k zlepšeniu právneho postavenia žalobcov. Za daného stavu napadnutý rozsudok by značným spôsobom vytváral predpoklad neodôvodneného a technicky a právne nevykonateľného zásahu do práv iných osôb, ktoré sú v súčasnosti ďalšími vlastníkmi dotýčných nehnuteľností. Fakticky je teda napadnutý rozsudok v kontexte vyššie uvedeného nevykonateľný, keďže jednak ho nie je možné s ohľadom na ust. § 228 ods. 2 CSP efektívne vykonať a v prípade, ak by aj tento postup bol možný, došlo by k neúmernému zásahu do subjektívnych práv iných osôb, ktoré nie sú súčasťou tohto konania, t.j. neboli v čase vydania napadnutého rozsudku stranami sporu. V nadväznosti na uvedenú argumentáciu ohľadom nezapísateľnosti potencionalného obnoveného vlastníckeho práva žalobcov do katastra nehnuteľností a tým pádom aj faktickej nevykonateľnosti petitu napadnutého rozsudku poukázali na existenciu prevodu novovzniknutých pozemkov - parciel na tretie osoby (ktoré nie sú stranami sporu v tomto konaní), ktoré vznikli odčlenením od pôvodných pozemkov - parciel KNE tvoriacich predmet prevodu vlastníckeho práva medzi žalovanými 1/ a 2/ v roku 2003. Konkrétne sa jedná o prevod vlastníckeho práva k novovytvorenej parcele KNC č. XXX o výmere XXXXmX, ktorá vznikla odčlenením od pôvodnej parcely K. č. XXX/X. Túto parcelu nadobudli v roku 2006 kupujúci Ing. Q. M. a RNDr. C. M., ktorí boli dobromyseľnými kupujúcimi. Zastávali preto názor, že žalobcovia mali byť tí, ktorí mali preukázať existenciu naliehavého právneho záujmu na ich strane, možnosť zlepšenia ich právneho postavenia a možnosť reálneho zápisu ich obnoveného vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a mali tak konať v súlade s princípom vigilantis iura scripta sunt - právo praje bdelym. Žalobcovia však žiadnym spôsobom nedokázali uniesť svoje dôkazné bremeno a procesné postavenie žalobcov nebolo zo strany súdu v napadnutom rozsudku zohľadnené. Ďalšou právnou vadou napadnutého rozsudku je zjavné nerešpektovanie nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 06.05.2015 sp. zn. IV. ÚS 520/2012, ktorým vyslovil jasné porušenie ústavného práva žalovaného 2/ na spravodlivý proces predošlými rozhodnutiami Okresného súdu Trenčín a Krajského súdu Trenčín v tomto konaní. Podľa ich názoru došlo vydaním napadnutého rozsudku k zásadnému nerešpektovaniu právneho názoru ústavného súdu, ako aj ku konaniu v rozpore s ust. § 139 CSP. Z ich pohľadu nie je udržateľné prezentovanie názoru, že vyslovenie neplatnosti právneho úkonu z dôvodu jeho obchádzania (vtedy) právne neúčinného predpisu je vyslovením neplatnosti odlišným, ako vyslovenie neplatnosti právneho úkonu z dôvodu jeho rozporu s dobrými mravmi, pričom rozpor s dobrými mravmi spočíva v snahe žalovaného 1/ predísť budúcim právne záväzným obmedzeniam, vyplývajúcim zo znenia zákona č. 503/2003 Z.z. Zastávali názor, že všetky tri dôvody určenia neplatnosti právneho úkonu podľa ust. § 39 Obč. zákonníka sú rovnocenné a preto nie je možné po vyslovení právne záväzného názoru Ústavného súdu SR o nemožnosti posudzovania neplatnosti právneho úkonu podľa § 39 Obč. zákonníka v kontexte neúčinnnej právnej normy vysloviť názor, že takýto právny úkon je aj tak neplatný z dôvodu jeho rozporu s dobrými mravmi, pričom tento rozpor s dobrými mravmi sa opätovne zase len odkazuje na existenciu neúčinného zákona č. 503/2003. Mali za to, že nemožno vysloviť neplatnosť právneho úkonu z dôvodu jeho rozporu s dobrými mravmi, keď je kontext týchto dobrých mravov posudzovaný na základe okolností, ktoré nastali po samotnej realizácii daného právneho úkonu. V prípade, ak by pripustili právny výklad súdu prvej inštancie vyjadrený v napadnutom rozsudku, dostali by sa ku situácii, kedy by akýkoľvek právny úkon uskutočnený v minulosti za odlišnej právnej úpravy mohol byť prehlásený za neplatný z dôvodu jeho rozporu s dobrými mravmi, pričom rozpor s dobrými mravmi by spočíval v spoločenskej a morálnej neakceptovateľnosti právneho úkonu v kontexte neskoršie prijatého právneho predpisu. Rovnako by sa týmto postupom dopustili porušenia princípu zákazu retroaktivity, resp. zákazu retroaktívneho pôsobenia právnych predpisov, o ktorom sa zmienil aj Ústavný súd SR v náleze. Zdôraznili, že žalovaný 1/ konal v čase prevodu vlastníckeho práva na žalovaného 2/ dobromyseľne a v súlade s vtedy platnými a účinnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žalovaný 1/ mal v čase uzavretia kúpnej zmluvy so žalovaným 2/ vedomosť o tom, že zo strany žalobcov nedošlo k uplatneniu žiadneho reštitučného nároku na pozemky vo vlastníctve žalovaného 1/ a nemal preto dôvod domnievať sa/ prezumovať

existenciu potencionálnych právnych nárokov zo strany žalobcov, ktoré však v konečnom dôsledku boli vznesené až na základe zák. č. 503/2003 Z.z., ktorý nadobudol právnu účinnosť až po uzatvorení kúpnej zmluvy. Z týchto dôvodov považujú napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za právne chybný a názory v ňom uvedené za právne neudržateľné a odporujúce právne záväzným názorom vyjadreným v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 520/2012, zakladajúce možnosť retroaktívneho posudzovania platnosti právneho úkonu a poukazovanie na jeho rozpor s dobrými mravmi, pričom kontext týchto dobrých mravov v danom čase je vykladaný na základe a v súlade s právnou normou, ktorá nebola v dobe realizácie právneho úkonu právne účinná.

3. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaných navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázali na stranu 23 nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 520/2012-53, kde ústavný súd konštatuje, že nebolo jeho úlohou posúdiť, či kúpna zmluva z 15.12.2003 je platným právnym úkonom, resp. podľa akej právnej úpravy je potrebné posudzovať otázku platnosti právnych úkonov, pretože odpoveď na tieto otázky musí nájsť krajský súd v ďalšom konaní. Ústavný súd SR dal do pozornosti, že opätovné prerokovanie veci krajským súdom nemusí nevyhnutne vyústiť do záveru o vyhovení odvolania podaného žalovanými. Ďalej poukázali na historický vývoj vlastníctva k urbárskym nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom prevodu, ktorý je napádaný v tomto spore. Poukázali na to, že útvár bývalých urbarialistov Obce Kameničany bol zrušený dňom vyhlásenia zák. č. 2/1958 Zb. z 11.03.1958. Uvedený zákon znamenal zánik dovtedajších pozemkových spoločenstiev. Vlastníctvo v prípade nehnuteľností spadajúcich pod zákonný článok XIX/1898 zostalo zachované jednotlivým podielnikom spoločenstva v pomere veľkosti ich podielov. V prípade spoločných nehnuteľností spadajúcich pod zákonný článok X/1913 došlo k odňatiu vlastníckeho práva podľa zák. č. 81/1949 Zb. v prospech družstva ku dňu založenia JRD v príslušnej obci vzniknutého v období od 15.03.1949 do 01.10.1959, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 49/1959 Zb. o JRD a dochádza k obnove, priznaniu vlastníckeho práva jednotlivým oprávneným osobám - pôvodným spoluvlastníkom k takýmto spoločným urbárskym nehnuteľnostiam. Na tento právny stav nadväzovali reštitučné zákony. Pozemkové spoločenstvá spravujúce pasienkové pozemky podľa čl. X/1913 boli zrušené zákonom č. 81/1949 Zb., pričom vlastnícke právo k týmto pozemkom prešlo ex lege z členov týchto pozemkových spoločenstiev na JRD a členovia pasienkových urbárov sa tak stali iba členmi týchto družstiev. Po zrušení zák. č. 69/1949 Zb., a to zákonom č. 49/1959 Zb. o JRD došlo ex lege k obnove individuálneho vlastníctva niekdajších urbárikov alebo ich právnych nástupcov k pozemkom združeným v družstve, ktoré ich obhospodarovalo. V nasledujúcom právnom vývoji zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve stanovoval už len právo družstevného užívania. Mali za to, že žalovaný 1/ nemohol mať vlastnícke právo k uvedeným pozemkom v čase, keď vykonával prevod vlastníctva na žalovaného 2/, pretože toto vlastníctvo, ktoré prešlo na JRD podľa zák.č. 81/1949 Zb. bolo ex lege obnovené individuálnym vlastníkom niekdajších urbárikov alebo ich právnych nástupcov zákonom č. 49/1959. Keďže žalovaný 1/ veľmi dobre vedel, že si chce vlastníctvo usporiadať na katastri, a to formou osvedčenia notárky JUDr. W. podľa zák.č. 293/1992 Zb. a žalovaný 1/ toto napadol žalobou na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 7C/468/99, kde uviedol, že vlastníctvo ex lege prešlo na neho podľa zákona 81/1949 Zb. dňom vzniku JRD K. 30.09.1957 a týmto spôsobom si vybavil LV na katastri a žalobu následne stiahol dňa 03.02.2004. Po prijatí účinnosti zákona č. 503/2003 Z.z. pojal úmysel nehnuteľnosti im nevydať, obísť tento zákon a zvolil formu, že prevedie pozemky na fyzickú osobu za nízku cenu a vyhradil si ako vecné bremeno právo spätnej kúpy v snahe znemožniť uplatnenie ich práv, obísť platný zákon a využiť lehotu december 2003 pre toto zrealizovanie a odňať im ich zákonné práva. Ich naliehavý právny záujem spočíva v tom, aby uvedená kúpna zmluva bola súdom vyhlásená za neplatnú, aby mohli postupovať na základe tohto právoplatného rozsudku v konaní na Okresnom úrade Trenčín, pozemkový a lesný odbor v ich reštitučnom nároku. Stotožnili sa s právnym záverom súdu prvej inštancie uvedenom v bode 23. a 24. svojho odôvodnenia. Uviedli, že prevod nehnuteľnosti medzi žalovanými 1/ a 2/ bol vykonaný v čase prebiehajúceho súdneho konania a v čase, keď nadobudol platnosť zákon č. 503/2003 Z.z. a cieľom žalovaného 1/ bolo za každých okolností nevydať uvedené pozemky, na ktorých sa vykonávala ťažba štrku, aby zmaril účel a cieľ reštitučných práv, pričom v decembri 2003 už žalovaný 1/ nemohol byť vlastníkom týchto parciel, keďže došlo k obnoveniu ich individuálneho vlastníctva v zmysle § 24 ods. 1 zák. č. 49/1959 Zb. Uplatnili si náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaní 1/, 2/ v písomnej replike k vyjadreniu žalobcov uviedli, že právny výklad žalobcov k otázkam súvisiacim s prechodmi vlastníctva a vytváraní jednotných roľníckych družstiev a obdobných subjektov v čase socialistického Československa, nepovažujú od základu za správny. Citovali § 2 zák. č. 81/1949 Zb. a mali za to, že práve touto právnou úpravou došlo k odňatiu vlastníckeho práva a k násilnému

zániku urbáriátov a obdobných právnych subjektov. Teda nie zákonom č. 69/1949 Zb., ale zákonom č. 81/1949 Zb. došlo k odňatiu vlastníckeho práva pôvodných vlastníkov predmetných pozemkov a k zániku urbárskeho spoločenstva. Aj ďalšia právna interpretácia žalobcov o ustanoveniach a právnych účinkoch zákona č. 49/1959 Zb. o jednotných roľníckych družstvách je od základu chybná a viaže sa na nesprávnu interpretáciu zákona č. 69/1949 Zb. Ako vyplýva zo skutkového právneho stavu predmetné nehnuteľnosti prešli do vlastníctva žalovaného 1/ postupom podľa zákona č. 81/1949 Zb. Pokiaľ by aj došlo v minulosti k pochybeniu ohľadom zápisu vlastníckeho práva žalovaného 1/ do pozemkovej knihy na základe zákona č. 81/1949 Zb., nie je právne relevantné riešiť vlastnícke práva pôvodných vlastníkov, keďže zápis do pozemkovej knihy v roku 1949 mal konštitutívny charakter. Názor žalobcov, že vlastníctvo bolo obnovené ex lege zrušením zákona č. 69/1949 Zb. zákonom č. 49/1959 Zb. nemá oporu v platnom práve. Právna interpretácia žalobcov je preto právne neudržateľná a nesprávna a pre nich nepochopiteľná. Žalovaní nerozumejú tomu, prečo sa žalobcovia domáhajú v tomto súdnom konaní vyslovenia neplatnosti predmetných kúpnych zmlúv a nedomáhajú sa určenia ich vlastníckeho práva pozitívne formulovanou určovacou žalobou. Ďalej uviedli, že žalobcovia nesprávne interpretujú nález Ústavného súdu SR vyslovený v predmetnom konaní. Z ich pohľadu Ústavný súd SR v danom náleze zreteľne uviedol názor, že vyhlásenie neplatnosti kúpnej zmluvy na základe súvislosti s neplatnou právnou normou je neakceptovateľné. Zotrvali na všetkých svojich argumentoch uvedených v podanom odvolaní.

5. Žalobcovia v písomnej duplike k replike žalovaných uviedli, že právny názor žalovaných ohľadne výkladu zákona č. 81/1949 Zb. a zákona č. 69/1949 Zb. je nesprávny, pretože podľa zákona č. 81/1949 Zb. došlo k odňatiu vlastníckeho práva, ktoré následne po odňatí ex lege bolo ex lege prinavrátené podľa § 24 zák. č. 49/1959 Zb. Žalovaný 1/ nikdy nebol zapísaný v pozemkovej knihe a po označených súdnych konaniach medzi nimi si žalovaný 1/ na Správe katastra Ilava vybavil LV práve s poukazom na zákon č. 81/1949 Zb. Vytvorenie tohto LV pre žalovaného 1/ bolo v rozpore s platným právom a s ochranou ich vlastníckeho práva garantovaného aj Ústavou SR, článok 20.

6. Žalovaní 1/, 2/ v písomnom vyjadrení k odvolacej duplike žalobcov opätovne zdôraznili, že súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom nerešpektoval predošlý právny názor vyslovený v náleze Ústavného súdu SR zo dňa 06.05.2015 sp. zn. IV. ÚS 520/2012. Mali za to, že všetky tri dôvody určenia neplatnosti právneho úkonu podľa § 39 Obč. zákonníka sú rovnocenné a preto nie je možné po vyslovení právne záväzného názoru Ústavného súdu SR o nemožnosti posudzovania neplatnosti právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka v kontexte právne neúčinnnej právnej normy vysloviť názor, že takýto právny úkon je aj tak neplatný z dôvodu jeho rozporu s dobrými mravmi, pričom tento rozpor s dobrými mravmi sa opätovne zase len odkazuje na existenciu neúčinného zákona č. 503/2003 Z. z. Zdôraznili, že vyslovením neplatnosti kúpnej zmluvy sa nezlepší právne postavenie žalobcov a preto žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Citovali rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/26/2016 zo dňa 20.12.2017, nález Ústavného súdu SR č. I. ÚS 549/2015, v ktorých súdy poskytli výklad k zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností a k princípu ochrany dobrej viery chrániaceho účastníkov súkromnoprávných vzťahov.

7. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných 1/, 2/ nie je dôvodné.

8. Predmetom konania je žaloba žalobcov o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a pôvodným žalovaným 2/ H. V. ako kupujúcim (zomrelým v priebehu konania dňa 14.07.2017) dňa 15.12.2003, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Ilava pod č. V XXXX/XX.

9. Okresný súd Trenčín rozsudkom zo dňa 23. júna 2011 č.k. 21C/179/2006-378 (v poradí prvým) určil, že kúpna zmluva uzavretá dňa 15.12.2003 medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zákonníka, nakoľko svojím obsahom a účelom obchádza zákon. Súd prvej inštancie mal za to, že k prevodu konkrétnych nehnuteľností uvedenou kúpnu zmluvou došlo z dôvodu, že žalovaný 1/ mal vedomosť o obsahu zákona č. 503/2003 Z. z., na základe ktorého si žalobcovia mohli voči nemu ako právnickej osobe uplatniť reštitučný nárok. Z toho dôvodu v lehote od platnosti do účinnosti uvedeného zákona nehnuteľnosti previedol fyzickým osobám, ktorých sa reštitučné

nároky netýkali. Konštatoval, že účastníci kúpnej zmluvy dosiahli cieľ, ktorý v konečnom dôsledku znamená, že žalobcovia v dôsledku toho, že sporné pozemky sa stali vlastníctvom fyzickej osoby boli vylúčení z možnosti ďalšími právnymi prostriedkami domôcť sa navrátenia vlastníctva k sporným pozemkom podľa zák. č. 503/2003 Z.z. Súd preto dospel k záveru, že zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zákonníka, nakoľko svojím obsahom a účelom obchádza zákon.

10. Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 29.03.2012 č.k. 4Co/331/2011-470 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení tohto rozsudku konštatoval, že sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie.

11. Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 06.05.2015 sp. zn. IV. ÚS 520/2012-53 ústavný súd okrem iného rozhodol, že základné právo sťažovateľa H. V. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.03.2012 č.k. 4Co/331/2011-470 porušené bolo. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa Ústavného súdu SR bol ústavne neakceptovateľný názor, podľa ktorého súdy prvej inštancie i druhej inštancie pripustili možnosť právne relevantným spôsobom obchádzať právnou úpravu v období pred nadobudnutím jej účinnosti a následne takýto právny úkon sankcionovať neplatnosťou podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre jej obchádzanie. Ústavný súd konštatoval, že odvolací súd ústavne neudržateľným spôsobom priznal normatívny význam neúčinnnej právnej úprave, keď v dôsledku ústavne nekonformnej interpretácie pojmu „zákon“ v § 39 Občianskeho zákonníka pripustil právne relevantnú možnosť jej obchádzania a právny úkon uzatvorený podľa starej právnej úpravy následne v kontexte platného ale neúčinného zákona č. 503/2003 Z.z. posúdil ako absolútne neplatný pre jeho obchádzanie. Ústavný súd bol toho názoru, že súdy interpretovali pojem „zákon“ použitý v § 39 Obč. zákonníka spôsobom umožňujúcim priznať normatívne účinky aj takej právnej úprave, ktorá v čase uskutočnenia právneho úkonu nebola účinnou právnou úpravou, v dôsledku čoho presadil spätné účinky novej právnej úpravy aj na tie právne vzťahy, ktoré vznikli pred nadobudnutím jej účinnosti.

12. Krajský súd Trenčín uznesením zo dňa 30.09.2015, č.k. 4Co/697/2013-597 rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 23.06.2011, č.k. 21C/179/2006-378 a uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 10.07.2013 č.k. 21C/179/2006-510 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že je potrebné, aby sa súd prvej inštancie zaoberal posúdením platnosti namietaj kúpnej zmluvy z hľadiska aplikovateľnej právnej úpravy účinnej v čase uskutočnenia tohto právneho úkonu.

13. Okresný súd Trenčín rozsudkom zo dňa 24.11.2016, č.k. 21C/179/2006-721 (v poradí druhým) žalobu žalobcov proti žalovaným 1/, 2/ o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy ako procesne neprípustnú zamietol. Zamietnutie žaloby odôvodnil skutočnosťou, že po prijatí zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku je možné domáhať sa určenia právnej skutočnosti iba v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Nakoľko žalobcovia v konaní nepreukázali, že žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu pripúšťa osobitný predpis - zákon č. 503/2003 Z.z., súd žalobu z týchto dôvodov zamietol.

14. Krajský súd Trenčín uznesením zo dňa 31.01.2018, č.k. 4Co/290/2017-780 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Názor vyslovený súdom prvej inštancie nepovažoval za správny s poukazom na to, že v danej veci začalo konanie 23. 11. 2006, za účinnosti vtedy platného procesného predpisu, Občianskeho súdneho poriadku, ktorý určovaciu žalobu o neplatnosť právneho úkonu pripúšťa a vychádzajúc z princípu právnej istoty nepokladal za možné uprieť žalobcom účinky právnych úkonov v danom čase procesne možných. Zároveň uložil súdu prvej inštancie opätovne preskúmať naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa príslušných ustanovení O.s.p. (§ 80 písm. c/).

15. Následne Okresný súd Trenčín napadnutým rozsudkom zo dňa 31.10.2018 č.k. 21C/179/2006-854 (v poradí tretím) určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a právnym predchodcom žalovaného 2/ H. ako kupujúcim dňa 15.12.2003 je neplatná. Svoje rozhodnutie založil na tom právnom závere, že žalobcovia sú oprávnené osoby podľa zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, ktoré si uplatnili reštitučný nárok na navrátenie vlastníctva na Obvodnom pozemkovom úrade v W. A. dňa 09.12.2004. Konanie pred príslušným správnym orgánom nebolo doposiaľ skončené, jeho skončeniu bráni prebiehajúce súdne konanie v danej veci. Žalovaný

1/ by bol povinnou osobou podľa zák. č. 503/2003 Z.z., pokiaľ by nepreviedol vlastnícke právo k nehnuteľnosti dotknutou kúpnu zmluvou na pôvodného žalovaného 2/. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 80 písm. c/ O.s.p., nakoľko v danom právnom vzťahu môžu vyslovením neplatnosti kúpnej zmluvy dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov, vyriešenie otázky neplatnosti spornej kúpnej zmluvy je dostatočným podkladom pre uplatnenie reštitučného nároku, aj keď neznamená úplne vyriešenie spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, pretože navrátenie vlastníckeho práva bude predmetom správneho konania. Mal za to, že požadované určenie má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo vo vzťahu k prebiehajúcemu súdному konaniu o určení vlastníckeho práva vedeného na tamojšom súde pod sp.zn. 12C/215/2012. S prihliadnutím na okolnosti uzatvorenia kúpnej zmluvy a jej obsah konštatoval, že kúpna zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom pre jej rozpor s dobrými mravmi. Mal za to, že konanie žalovaného 1/ motivované snahou znevýhodniť žalobcov nemôže požívať súdnu ochranu.

16. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že pri rozhodovaní vo veci samej vzal súd prvej inštancie do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní vo veci samej súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalovaných 1/, 2/ dodáva nasledovné:

17. Podstatou odvolania žalovaných 1/, 2/ proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie sú námietky neexistencie akéhokoľvek naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti kúpnej zmluvy na strane žalobcov, nerešpektovanie právneho názoru Ústavného súdu SR zo dňa 06.05.2015 č.k. IV. ÚS 520/2012 v kontexte posudzovania dôvodov neplatnosti právneho úkonu a poukazovanie na jeho rozpor s dobrými mravmi.

18. Podľa § 80 písm. c) O.s.p. účinného do 30.06.2016 návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

19. Základnou podmienkou dôvodnosti a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c/ O.s.p. je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Existenciu naliehavého právneho záujmu musí v konaní preukázať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať (byť preukázaný) nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, keď bol rozsudok súdu vyhlásený. Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite (tento nedostatok bráni zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku). Vo všeobecnosti platí, že naliehavý právny záujem je daný predovšetkým tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo kde by bez tohto určenia sa stalo právne postavenie žalobcu neistým, pričom žaloba o určenie nie je spravidla opodstatnená tam, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti. Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení môže byť daná aj vtedy, keď určenie existencie práva alebo právneho vzťahu, o ktoré v konaní ide, priaznivo (prípadne nepriaznivo) ovplyvní právne postavenie žalobcu voči žalovanému. Toto priaznivé (nepriaznivé) ovplyvnenie môže spočívať nielen v odstránení spornosti, či neistoty žalobcovho právneho postavenia voči žalovanému (samozrejme vo vzťahu k predmetu sporu), ale aj založením možnosti uplatnenia (voči žalovanému) vlastnému (zo zákona, prípadne zo záväzkového vzťahu) vynútiteľného práva k predmetu určenia.

20. Za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. považuje súdna prax aj (žalobcami v prejednávanej veci podanú) žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu. Súd prvej inštancie preto v danej veci správne skúmal naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení v úzkej súvislosti s ich uplatneným reštitučným nárokom na správnom orgáne a tiež v súvislosti s prebiehajúcim konaním o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 12C/215/2012. Predmetom tohto konania je žaloba (podaná sčasti totožnými žalobcami) na určenie, že žalovaný 1/ (PD A.) je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k.ú. K. (rovnaké

nehnutelnosti boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 15.12.2003), pričom z obsahu pripojeného spisu je zrejmé, že žalobcovia sa domáhajú určenia vlastníckeho práva v prospech žalovaného 1/ z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 15.12.2003 a neplatnosti následných scudzovacích úkonov týkajúcich sa spornej nehnuteľnosti na základe tých istých argumentov, ktoré použili v konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Toto konanie bolo prerušené uznesením zo dňa 23.07.2014 č.k. 12C/215/2012-203 do skončenia konania v danej veci s poukazom na to, že v konaní vedenom pod sp. zn. 21C/179/2006 sa rieši určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a požadované určenie má povahu predbežnej otázky k prebiehajúceho konaniu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že žaloba v danej veci o neplatnosť kúpnej zmluvy bola podaná na súde prvej inštancie dňa 23.11.2006 a žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti bola podaná na súde prvej inštancie dňa 20.09.2012, pričom dôvodom prerušenia konania o určenie vlastníckeho práva bolo prebiehajúce konanie o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 15.12.2003, ktoré má podľa názoru súdu povahu predbežnej otázky vo vzťahu ku konaniu o určenie vlastníckeho práva. Aj podľa názoru odvolacieho súdu vyriešenie otázky (ne) platnosti kúpnej zmluvy zo dňa 15.12.2003 môže odstrániť spornosť právneho postavenia žalobcov voči žalovaným 1/, 2/ a môže vytvoriť právny základ pre prebiehajúce súdne konanie o určenie vlastníckeho práva. Vyriešenie otázky neplatnosti kúpnej zmluvy je podkladom pre uplatnenie reštitučného nároku žalobcov, pretože navrátenie vlastníckeho práva bude predmetom správneho konania tak, ako správne konštatoval v odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie (bod 14.). S prihliadnutím na okolnosti danej veci - uplatnený reštitučný nárok žalobcov a prerušené konanie o určenie vlastníckeho práva na určenie prejudiciálnej otázky vo vzťahu k posúdeniu či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo, sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že odmietnutím poskytnutia súdnej ochrany v dôsledku vyslovenia neexistencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení by došlo na strane žalobcov k odopretiu spravodlivosti.

21. Odvolacie námietky žalovaných 1/, 2/ vo vzťahu k nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení neplatnosti kúpnej zmluvy spočívali v tvrdeniach, že súd prvej inštancie sa skúmaním naliehavého právneho záujmu na strane žalobcov nezaoberal a že napadnutý rozsudok neobsahuje jasné vymedzenie a opísanie spôsobu a samotných zistení súdu na základe vykonaného dokazovania ohľadom skúmania naliehavého právneho záujmu na strane žalobcov.

22. Odvolací súd uvedené odvolacie námietky žalovaných 1/, 2/ vyhodnotil ako neopodstatnené. Súd prvej inštancie sa dôsledne naliehavým právnym záujmom žalobcov na požadovanom určení zaoberal a svoj právny záver o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcov v odôvodnení napadnutého rozsudku v bode 14 riadne zdôvodnil. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia presvedčivo a jasne objasnil splnenie podmienok naliehavého právneho záujmu žalobcov na vyslovení neplatnosti spornej kúpnej zmluvy a z tohto aspektu možno konštatovať, že bolo plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces v súvislosti s požiadavkami kladenými na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozsudku.

23. Žalovaní 1/, 2/ ďalej v podanom odvolaní namietali nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcov na podanej žalobe s poukazom na to, že aj v prípade pozitívneho rozhodnutia sa právne postavenie žalobcov nezlepší, nakoľko z vyjadrenia správy katastra je zrejmé, že v katastri nehnuteľností nie je možné zapísať pôvodné vlastnícke právo k pozemkom, nakoľko právo k spornej nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšími právnymi zmenami, a tým by sa stal rozsudok fakticky nevykonateľný.

24. Odvolací súd poukazuje na to, že pri hodnotení naliehavého právneho záujmu nemožno nevziať do úvahy možnosť reálneho prístupu na súd za účelom poskytnutia požadovanej súdnej ochrany so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Je pravdou, že Správa katastra IIava vo svojom liste z 04.09.2012 oznámila súdu, že rozsudok o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy nie je možné zapísať do katastra nehnuteľností podľa § 34 ods. 2 katastrálneho zákona z dôvodu, že právo k nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a rozsudok o určenie neplatnosti právneho úkonu nie je záväzný pre osoby, ktoré neboli účastníkmi súdneho konania. Odvolací súd je však toho názoru, že v posudzovanej veci bolo potrebné prihliadať na individuálne okolnosti prípadu v kontexte reštitučných nárokov žalobcov na navrátenie majetkových práv, aby v súdnom konaní prípadne nedošlo k ďalšej krivde. Ako už bolo vyššie uvedené, žalobcovia sa v súdnom konaní prebiehajúcom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12C/215/2012 domáhajú určenia, že žalovaný 1/ (PD A.) je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k.ú. K., ktoré konanie bolo prerušené uznesením súdu zo dňa 23.07.2014 do skončenia konania v danej veci,

pričom dôvodom prerušenia konania o určenie vlastníckeho práva bolo prebiehajúce konanie o určenie neplatnosti spornej kúpnej zmluvy zo dňa 15.12.2003, ktoré má podľa súdu povahu predbežnej otázky vo vzťahu ku konaniu o určenie vlastníckeho práva. Vyriešením otázky neplatnosti spornej kúpnej zmluvy môžu žalobcovia dosiahnuť odstránenie spornosti práva a základná sporná otázka pre konanie o určenie vlastníctva bude vyriešená. V tomto smere tak možno na strane žalobcov nastoliť v požadovanom smere istotu, preto aj odvolací súd zastáva názor, že naliehavý právny záujem na podanej žalobe na strane žalobcov je daný. Odvolacie námietky žalovaných 1/, 2/ v tomto smere vyhodnotil odvolací súd za nedôvodné.

25. Ďalšie odvolacie námietky žalovaných 1/, 2/ smerovali k nerešpektovaniu právneho názoru Ústavného súdu SR vysloveného v náleze zo dňa 06.05.2015 sp. zn. IV. ÚS 520/2012 súdom prvej inštancie v kontexte posudzovania neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu rozporu s dobrými mravmi.

26. Podľa § 3 Obč. zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

27. Podľa § 39 Obč. zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Právny úkon je neplatný, ak sa prieči dobrým mravom. Za dobré mravy treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Ide teda o súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je veľaokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Dobré mravy sú totiž meradlom hodnotenia konkrétnej situácie, odpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti. Úvaha súdu o tom, že výkon práv a povinností je v rozpore s dobrými mravmi, musí byť podložená konkrétnymi zisteniami v konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.09.2015 sp. zn. 2MCdo/9/2014).

29. Ústavný súd SR v uznesení z 22.08.2012 sp. zn. I ÚS 414/2012 konštatuje, že zásada výkonu práv v súlade s dobrými mravmi je princíp, ktorý umožňuje v odôvodnených prípadoch zmierňovať tvrdosť zákona a dáva súdu priestor na uplatnenie pravidiel slušnosti.

30. Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 503/2003 Z.z.) povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva nedotknuté.

31. Podľa § 6 ods. 2 písm. a) zák. č. 503/2003 Z.z. vlastníctvo k pozemkom, alebo k jeho častiam nemožno navrátiť, ak pozemok je vo vlastníctve fyzickej osoby.

32. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia sa v konaní pred Okresným súdom Trenčín vedenom pod sp.zn. 7C/468/1999 domáhali vrátenia vlastníctva k svojmu majetku, ich žaloba však bola zamietnutá, pretože nespĺnili všetky zákonom určené podmienky pri uplatňovaní tohto reštitučného nároku. V konaní nebolo sporné, že žalobcovia si uplatnili reštitučný nárok na navrátenie vlastníctva v zmysle zák. č. 503/2003 Z.z. na Obvodnom pozemkovom úrade v Považskej Bystrici dňa 09.12.2004 pod č. A a A tvrdiac, že na základe zákona č. 81/1949 Zb. prešlo vlastníctvo k spoločným nehnuteľnostiam bývalých urbárikov, Urbárskej obce K. na pôvodne JRD K., právneho predchodcu žalovaného 1/ dňom jeho vzniku dňa 30.09.1957, pričom tento reštitučný nárok nebol uplatnený v minulosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. Konanie pred správnym orgánom doposiaľ nebolo skončené, jeho skončeniu bráni prebiehajúce súdne konanie v danej veci. Zo skutkového hľadiska taktiež nebolo v konaní sporné, že žalobcovia sú oprávnené osoby v zmysle zák. č. 503/2003 Z.z. a žalovaný 1/ by bol povinnou osobou, pokiaľ by nepreviedol vlastnícke právo k nehnuteľnosti na fyzickú osobu - pôvodného žalovaného 2/. Národná rada Slovenskej republiky sa na zákone č. 503/2003 Z.z. uzniesla dňa 24.10.2003 s tým, že tento bol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky dňa 09.12.2003 so stanovením účinnosti

od 01.01.2004. Žalovaný 1/ ako predávajúci uzatvoril v období medzi platnosťou a účinnosťou zákona č. 503/2003 Z.z. s právnym predchodcom žalovaného 2/ ako kupujúcim kúpnu zmluvu z 15.12.2003, pričom v uvedenom období bol povolený aj vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli jej predmetom. Zákon č. 503/2003 Z.z. v § 4 ods. 2 odo dňa účinnosti zákona vylučoval povinnú osobu z možnosti previesť pozemok do vlastníctva iného, a to pod následkami neplatnosti takéhoto právneho úkonu. V konaní nebolo spornou skutočnosťou, že žalovaný 1/ mal vedomosť o tom, že žalobcovia sa v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 7C/468/1999 domáhali vrátenia vlastníctva k svojmu majetku, pričom aj z listu žalovaného 1/ zo dňa 13.10.2003 vyplýva, že žalovaný 1/ mal vedomosť o tom, že žalobcovia sa domáhajú svojich reštitučných nárokov. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie je jednoznačné, že žalovaní 1/, 2/ pred uzavretím spornej kúpnej zmluvy mali vedomosť o tom, že zákon č. 503/2003 Z.z. bol uverejnený v Zbierke zákonov, teda nadobudol platnosť (zápisnica o pojednávaní zo dňa 20.06.2011, č.l. 271). Žalovaný 1/ vedel, že sa stáva povinnou osobou podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného, pretože tento zákon v uvedenom ustanovení vyslovil, že takýto úkon je neplatný. Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti uzavretia kúpnej zmluvy, teda že žalovaný 1/ mal vedomosť o tom, že žalobcovia sa domáhajú svojich vlastníckych nárokov, že obe zmluvné strany vedeli o tom, že zákon č. 503/2003 Z.z. bol dňa 02.12.2003 zverejnený v Zbierke zákonov, aj odvolací súd zdieľa názor súdu prvej inštancie, že úmyslom žalovaného 1/ uzavretím predmetnej kúpnej zmluvy bolo vylúčiť žalobcov z možnosti domáhať sa navrátenia vlastníctva k sporným pozemkom podľa zák. č. 503/2003 Z.z. Tomuto záveru nasvedčuje aj obsah samotnej kúpnej zmluvy uzavretej dňa 15.12.2003 medzi žalovaným 1/ a právnym predchodcom žalovaného 2/ H., ktorá po finančnej stránke nebola pre žalovaného 1/ vôbec výhodná, keď dohodnutá cena bola nižšia, ako určená znaleckým posudkom, splatnosť bola dohodnutá na štyri roky, zmluvné strany dohodli zriadenie predkupného práva s vecným právom spočívajúcim v záväzku kupujúceho prednostne odpredať nehnuteľnosti predávajúcemu, žalovanému 1/ za 1.000.000 Sk, pričom záväzok z tohto predkupného práva prejde aj na právnych nástupcov kupujúceho. Odvolací súd dospel rovnako ako súd prvej inštancie v danej veci k záveru, že vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti uzatvorenia kúpnej zmluvy a obsah kúpnej zmluvy, treba konštatovať, že boli porušené dobré mravy v takej intenzite tohto výkladového pravidla, že mali za následok neplatnosť právneho úkonu. Súd prvej inštancie preto správne ustálil, že kúpna zmluva z 15.12.2003 uzatvorená medzi žalovaným 1/ a právnym predchodcom žalovaného 2/, ktorej predmetom bol odpredaj nehnuteľnosti je neplatným právnym úkonom, pretože sa prieči dobrým mravom (§ 39 Obč. zákonníka). Neplatnosť kúpnej zmluvy pre jej rozpor s dobrými mravmi súd prvej inštancie správne skúmal z hľadiska tých okolností, ktoré existovali v dobe uzavretia kúpnej zmluvy (15.12.2003), preto odvolacie námietky žalovaných 1/, 2/ o porušení princípu zákazu retroaktivity neobstoja.

33. K odvolacím námietkam žalovaných 1/, 2/, že vyslovením neplatnosti kúpnej zmluvy došlo k nerešpektovaniu právneho názoru ústavného súdu, ako aj ku konaniu v rozpore s ust. § 193 CSP, odvolací súd konštatuje, že tieto námietky nie sú dôvodné. Právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom, nie je dovolený. Nedovolenosť je teda daná, ak a) obsah alebo účel právneho úkonu odporuje zákonu, b) obsah alebo účel právneho úkonu obchádza zákon, c) sa právny úkon prieči dobrým mravom. Vyslovenie neplatnosti právneho úkonu z dôvodu jeho rozporu s dobrými mravmi je vyslovením neplatnosti odlišným, ako vyslovenie neplatnosti právneho úkonu z dôvodu jeho rozporu so zákonom alebo z dôvodu obchádzania zákona. V súdnej veci došlo k určeniu neplatnosti kúpnej zmluvy podľa § 39 Obč. zákonníka pre jej rozpor s dobrými mravmi, teda nie pre obchádzanie zákona tak, ako to bolo vyslovené predchádzajúcim rozhodnutím súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v tomto konaní, ktoré bolo zrušené nálezom Ústavného súdu SR z 06.05.2015 sp. zn. IV. ÚS 520/2012.

34. Za rovnako nedôvodné vyhodnotil odvolací súd aj odvolacie námietky žalovaných 1/, 2/, že žalovaný 1/ konal v čase prevodu vlastníckeho práva na žalovaného 2/ dobromyseľne a v jasnom súlade s vtedy platnými a účinnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žalovaný 1/ v liste zo dňa 13.10.2003, adresovaného Urbárskemu lesnému a pasienkovému spoločenstvu K., oznámil, že žiadosť spoločenstva o vydanie pozemkov v k.ú. K. nemá právne opodstatnenie a preto je bezpredmetná. K otázke obnovenia reštitučných nárokov ďalej uviedol, že takýto zákon zatiaľ schválený nebol. Z uvedeného je jednoznačné, že žalovaný 1/ vedel o tom, že žalobcovia sa domáhajú svojich vlastníckych nárokov a kúpnu zmluvu s kupujúcim H. V. uzatváral s úmyslom znemožniť žalobcom navrátenie vlastníctva k požadovaným pozemkom podľa zák. č. 503/2003 Z.z.

35. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že odvolaním vytýkané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie nie je dôvodné, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

36. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP tak, že úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).